

47 mm armata przeciwpancerna K.P.Ú.V. vz.38

Czechy, Lesany – Muzeum Techniki Wojskowej

Armata przeciwpancerna K.P.Ú.V. vz.38 kalibru 47 mm (oznaczenie niemieckie 4,7 cm Panzerabwehrkanone 38(t) – 4,7cm PaK 38(t)) – czechosłowacka armata przeciwpancerna z okresu II Wojny Światowej.

Historia konstrukcji

Model K.P.Ú.V. 4,7 cm vz.38 (w oznaczeniu fabrycznym znane jako A.5) miało być najnowocześniejszym i najsilniejszym czechosłowackim działem przeciwpancernym, określanym we współczesnej terminologii jako: działo przeciwszturmowe .

Prace nad armatą przeciwpancerną A.5 kalibru 47 mm rozpoczęły się w tym samym czasie, co budowa fortecznego działa przeciwpancernego vz.38 i został opracowany na podstawie wyników testów wojskowych dział A.4 i A.3. Wiosną 1938 roku armia czechosłowacka rozpoczęła testy armaty, a jesienią wprowadzono ją do służby pod oznaczeniem 47 mm KPÚV vz.38. Następnie armia czechosłowacka zamówiła 132 armaty zaprojektowane dla jednostek zmotoryzowanych (tj. z kołami tarczowymi z oponami). Dostawy dział miały nastąpić w drugiej połowie 1939 roku. Jugosławia zamówiła również dużą serię dział z kołami z niskociśnieniowymi oponami dla oddziałów zmotoryzowanych. Po zajęciu pozostałej części Czechosłowacji działa przejęła armia niemiecka, dla której były wówczas najnowocześniejszą i najpotężniejszą bronią przeciwpancerną. Armia niemiecka nakazała dalszą produkcję broni (którą oznaczyła jako 4.7 Pak 38(t) lub PaK 38(t) i zezwoliła również na sprzedaż amunicji i dział do Jugosławii. W tym celu opracowano nowy nabój z rdzeniem wolframowym w 1940 roku, co pozwalało zwiększyć penetrację działa do odległości 500 metrów. Od 1940 roku działo zaczęto montować na kadłubach przestarzałych czołgów Panzerkampfwagen I Ausf. B , które w ten sposób przerabiano na niszczyciele czołgów Panzerjäger I.

Po Podczas okupacji Francji do przebudowy używano także czołgów Renault R-35.

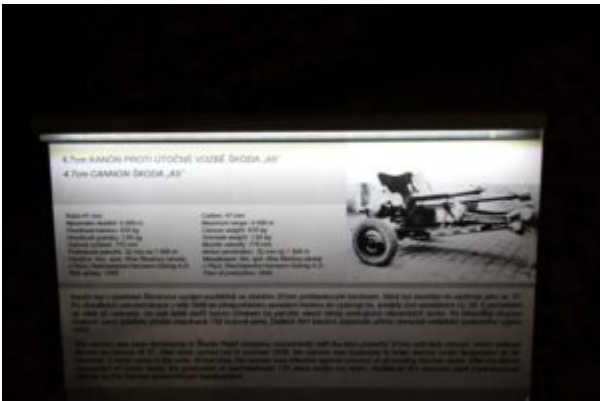

Králíky, powiat Ústí nad Orlicí, Czechy

Opis konstrukcji

Armata posiada lufę wyposażoną w nowy hamulec wylotowy, zamek jest pionowy klinowy, wyposażony w system półautomatyczny. Kolejną innowacją holowanej armaty przeciwpancernej A.5 była możliwość obrotu górnego wózka o 180 stopni do tyłu, co ułatwiało transport w terenie, tj. w szczególności pokonywanie przeszkód takich jak rowy. Łoże armaty podzielone jest na górne z tarczą i dolne z ramionami składanymi, które można również złożyć do tyłu. Aby zmniejszyć wysokość strzału, możliwe było zdjęcie osi z kołami i prowadzenie ognia ze specjalnej podpory.

Autor – zdjęcia: Dawid Kałka

Czechy, Lesany – Muzeum Techniki Wojskowej

Podstawowe dane taktyczno-techniczne

- Kraj pochodzenia – Czechosłowacja
- Typ uzbrojenia – armata przeciwpancerna
- Użytkownicy – Czechosłowacja, Jugosławia, III Rzesza Niemiecka, Królestwo Włoch

- Projekt armaty – prototypy lata 1937-1938
- Produkcja seryjna – lata 1938-1942
- Producent uzbrojenia – Škoda
- Wyprodukowane egzemplarze – łącznie około 900 sztuk
- Masa działa z kołami – 588 kg
- Masa działa bez kół – 488 kg
- Kaliber działa – 47 mm
- Długość lufy armaty – 2040 mm (43,5 kalibrów)
- Obsługa – 6 żołnierzy
- Kąty podniesienia luty w płaszczyźnie pionowej – od -8 stopni do +26 stopni
- Kąty położenia lufy w płaszczyźnie poziomej – po 25 stopni na prawo i na lewo

Panzerjäger I

Stosowana amunicja

Stosowano amunicję scaloną.

Przeciwpancerna 4,7 cm Pzgr.Patr. 38(t)

- Długość naboju: 495 mm
- Długość pocisku: 168 mm
- Masa naboju: 3,15 kg
- Masa pocisku: 1,65 kg
- Masa ładunku wybuchowego: 0,015 kg
- Ładunek miotający: 459 g Ngl. Str. P. M 36 (1 * 10/320)
- Prędkość wylotowa: 775 m/s
- Donośność: skuteczna 1500 metrów
- Pocisk 4,7 cm Pzgr. 38(t) z czepcem ochronnym typu APC-HE. Wykonany z wysokogatunkowej stali stopowej korpus mieścił niewielki ładunek wybuchowy pobudzany zapalnikiem dennym typu Bd.Z. 38(t) lub Bd.Z. PD 28(t). W części dennej znajdował się smugacz Lichtspurhülse Nr. 8 ale były produkowane także wersje bez smugacza

Niemiecki 4,7 cm PaK(t) auf Panzerkampfwagen 35R(f)

Przeciwpancerna 4,7 cm Pzgr.Patr. 38(t) umg.

- Długość naboju: 510 mm
- Masa naboju: 3,13 kg

- Masa pocisku: 1,65 kg
- Ładunek miotający: 459 g Ngl. Str. P. M 36 (1 * 10/320)
- Prędkość wylotowa: 775 m/s
- Donośność: skuteczna 1500 metrów
- Pocisk 4,7 cm Pzgr. 35(ö) umg. typu AP-HE. Wykonany z wysokogatunkowej stali stopowej korpus mieścił niewielki ładunek wybuchowy pobudzany zapalnikiem dennym typu Bd.Z. M 35 d. 4,7 cm Pzgr.35

Odłamkowa 4,7 cm Sprgr.Patr. 38(t)

- Długość naboju: 572 mm
- Masa naboju: 2,81 kg
- Masa pocisku: 1,50 kg
- Ładunek miotający: 251 g Ngl. Str. P. M 36 (0,6 * 6/320)
- Prędkość wylotowa: 600 m/s
- Donośność: maksymalna 5400 metrów
- Pocisk 4,7 cm Sprgr. 38(t) typu HE. Zastosowano głowicowy zapalnik uderzeniowy typu A.Z. N 34(t)

Możliwości balistyczne amunicji przeciwpancernej

- Granat przeciwpancerny vz.38 – 1500 metrów, 35mm (kąt nachylenia płyty pancernej 30 stopni)
- Granat przeciwpancerny vz.38 – 1000 metrów, 41mm (kąt nachylenia płyty pancernej 30 stopni)

- PzGrPatr. 40 – 500 metrów, 59mm (kąt nachylenia płyty pancernej 30 stopni)

Użytkownicy

- Nazistowskie Niemcy – około 600 egzemplarzy
- Królestwo Jugosławii – 247 egzemplarzy
- Królestwo Włoch przejęło broń po wojnie z Jugosławią

Bibliografia

1. https://cs.wikipedia.org/wiki/4,7cm_KP%C3%9AV_vz._38
2. <https://www.dws-xip.com/encyklopedia/ufort4cmpakk36t-de/>